

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

88.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 3-го Ноября — 1836 — Wilno. Wtorek. 3-go Listopada.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 26-го Октября.

Высочайшій Рескриптъ,

Данный на имя Главноуправляющаго Путями Сообщенія и Публичными Зданіями, Генераль-Адъютанта Графа Толля.

Графъ Карлъ Фёдоровичъ! Представленный Мнѣ вами отчетъ о совершенномъ вами въ семь году осмотрѣ работъ вѣдомства Путей Сообщенія и Публичныхъ Зданій заключаетъ въ себѣ, въ видахъ государственной пользы и развитія промышленности, любопытный обзоръ важныхъ сооруженій и улучшеній, произведенныхъ подъ наблюдениемъ вашимъ по части путей сообщенія и строительной. — Прочитавъ докладъ вашъ съ особеннымъ удовольствіемъ, Я, къ изъявленному вамъ лично одобренію Моему дѣйствию вашихъ, признаю справедливымъ вновь повторить вамъ Моею благодарности за постоянное попеченіе и неусыпность въ исполненіи обширныхъ обязанностей, на васъ лежащихъ.

Пребываю вамъ всегда благосклонный.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

Ст. Петербургъ.

21-го Октября 1836 года.

НИКОЛАЙ.

— Высочайшею Грамотою, 8-го Октября, Всемилостивѣе пожалованъ Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава второй степени, Генераль-Маіоръ, Одесскій Командантъ Зайцовъ.

— Высочайшею Грамотою, 11-го Октября, Всемилостивѣе пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Анны первой степени, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, Попечитель Московскаго Дворцоваго Архитектурнаго Училища Львовъ.

— Высочайшимъ Приказомъ, отъ 15-го Октября, производится: Командующій Резервною бригадою 16-й Пѣхотной дивизіи, состоящій по Арміи Полковникъ Боровскій въ Генераль-Маіоры, съ назначеніемъ Командиромъ 2-й бригады 1-й Пѣхотной дивизіи; въ Полковники: С. Петербургскій Полицеймейстеръ, состоящій по Кавалеріи Подполковникъ Радичевъ, съ оставленіемъ при прежней должности; Кавалергардскаго Ея Величества полка Ротмистры: Флигель-Адъютантъ Толстой, со старшинствомъ съ 7-го Сентября сего года и съ оставленіемъ въ настоящемъ званіи, и Полетика; состоящій при Шефѣ Жандармовъ Командующемъ Императорскою Главною квартирою, Генераль-Адъютантъ Графъ Бенкендорфъ, для особыхъ порученій, Лейбъ-Гвардіи Жандармскаго полускадрона Капитанъ Несмѣяновъ, съ оставленіемъ при прежней должности.

— Тѣмъ же Приказомъ, Командиръ 2-й бригады 1-й Пѣхотной дивизіи, Генераль-Маіоръ Толстой 1-й, назначается Командиромъ же 1-й бригады 2-й Гренадерской дивизіи.

— Государь Императоръ, усмотрѣвъ изъ всеподданнѣйшаго рапорта Виленскаго Гражданскаго Губернатора о податяхъ и недоимкахъ за 1-ю половину сего года, и изъ свѣдѣній Министромъ Финансовъ доста-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 26-go Października.

NAYWYŻSZY RESKRYPT.

Do Główno-Zarządzającego Drogami Komunikacyi i Publicznemi Budowlami, Jenerał-Adjutanta Hrabiego Tollia.

Karolu Hrabio Fiedorowiczu! Przedstawione Mnie przez was sprawozdanie o zupełnem przez was w tym roku obeyrzeniu robót wiedzy Dróg komunikacyi i Publicznych Budowli, zawiera w sobie we względach dobra Państwa i rozwinięcia przemysłu, ciekawy obraz ważnych wybudowań i udoskoleń, pod waszym dozorem uskuteczniionych w części dróg komunikacyi i budownictwa. — Przeczytawszy wasze przełożenie ze szczególnem zadowoleniem, do oświadczonej wam osobście PRZEZEMNIE pochwały waszych działań, Uznaję za rzecz słuszną na nowo wam oświadczyć Moją wdzięczność za stałą i niezmordowaną troskliwość w wykonaniu obszernych obowiązków, na was włożonych.

Zostaję ku wam nazawsze przychylnym.

Na autentyku Własną Jego Cesarzskieg Mości ręką podpisano:

St. Petersburg.

21-go Października 1836 roku.

НИКОЛАЙ.

— Przez NAYWYŻSZY Dyplomata, 8-go Października, Naysłaskawiey mianowany Kawalerem Cesarzskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława drugiego stopnia, Odesski Komendant, Jenerał-Major Zajcow.

— Przez NAYWYŻSZY Dyplomata, 11-go Października, Naysłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu S. Anny pierwszego stopnia, Rzeczywisty Radzca Stanu, Kurator Moskiewskiej Pałacowej Szkoły Budownictwa Lwow.

— Przez NAYWYŻSZY Rozkaz dzienny pod dniem 15 Października, podniesieni: Dowodzacy rezerwową brygadą 16-ty dywizyi pieszey, liczacy się w Armii Półkownik Borowski na Jenerał-Majora, z przeznaczeniem na Dowódcę 2-ey brygady 1-ey dywizyi pieszey; na Półkowników: St. Petersburgski Policmeyster, liczacy się w Kawaleryi Podpółkownik Radiszczew, z pozostaniem przy dawniejszym obowiązku; Półku Kawalergardów NAYJAŚNIEYSZEY Cesarzowej JEY Mości Rotmistrzowie: Skrzydłowy Adjutant Tolstoy, ze starszeństwem od dnia 7-go Września ter. roku, i z pozostaniem w terażnieyszem nazwaniu, i Poletika; zostajacy przy Szefie Żandarmów Dowodzacyм Cesarzką Główną Kwaterą, Jenerał-Adjutancie Hrabi Benckendorfie do szczególnych poleceń, półszwadronu Żandarmów Gwardyi Kapitan Niesmiejunow, z pozostaniem na dawniejszym obowiązku.

— Przez tenże Rozkaz dzienny, Dowódzca 2-ey brygady 1-ey dywizyi pieszey, Jenerał Major Tolstoy 1-szy, naznacza się także Dowódcą 1-ey brygady 2-ey dywizyi Grenadyerów.

— CESARZ JEJGO Mość, dowiedziawszy się z nayuniższego rapportu Wileńskiego Cywilnego Gubernatora, o podatkach i zaległościach za 1-szą połowę ter. roku, i z wiadomości podanych przez Ministra Skarbu, że u-

вленныхъ, что взыскано недоимокъ около $\frac{1}{3}$, а оклада около $\frac{1}{5}$, Высочайше повелѣть соизволилъ: объявить Виленскому Гражданскому Губернатору особое Его Величества удовольствіе за успешное взысканіе податей. (С. В.)

— Уволенный изъ военной службы, съ чиномъ 14-го класса, Николай Аркадьевъ сынъ *Хвоцинскій*, жительствующій Орловской губерніи въ Елецкомъ уездѣ, во время бытности его на службѣ въ Олонецкомъ Мушкетерскомъ полку, Подпрапорщикомъ, по Высочайше утвержденной въ Іюль 1810 года конфирмаціи Главнокомандовавшаго бывшаго Молдавскаго Арміею, Генерала отъ Инфантеріи Графа *Каленскаго*, разжалованъ былъ за кражу въ рядовые, впредь до выслуги, съ лишеніемъ дворянскаго достоинства. Послѣ сего онъ *Хвоцинскій*, по Высочайшему повелѣнію, объявленному 27 Ноября 1818 года, за усердную службу произведенъ въ унтеръ-офицеры, а въ Ноябрь 1826 года, по удостоенію Главнокомандовавшаго 1-ю Арміею, за усердную же службу и отличное поведеніе, произведенъ, по Высочайшему повелѣнію, въ 14-й классъ, съ увольненіемъ отъ службы. — Нынѣ Государь Императоръ, снисходя на прошеніе его *Хвоцинскаго*, въ 19-й день прошлаго Сентября, Всемилостивѣйше повелѣть соизволилъ: возвратить ему *Хвоцинскому* дворянское достоинство.

— Г. Начальникъ Главнаго Морскаго Штаба Его Императорскаго Величества, отъ 2-го сего Октября, сообщилъ Г. Министру Юстиціи, что Государь Императоръ, по представленію его и удостоенію Комитета Министровъ, въ 7-й день прошлаго Сентября, Высочайше повелѣть изволилъ: исправляющаго должность Переводчика въ Штабъ Главнаго Командира Кронштадскаго Порта и по внутренней тамошней Брантвахтѣ, Кронштадскаго 3-й гильдіи купца *Карла Фиша*, за ревностное исполненіе возложенныхъ на него обязанностей, наградить золотою медалью, съ надписью: за усердіе, для ношенія на шеѣ на Аннической лентѣ.

— Высочайше утвержденными 16-го Сентября и 7 Октября 1830 года положеніями Комитета Г. Министровъ постановлено: вдовамъ и малолѣтнимъ дѣтямъ чиновниковъ классныхъ и неклассныхъ, коимъ не производилось на службѣ постоянного окладнаго жалованья, а выдавались временно нѣкоторыя суммы, или вовсе не производилось никакого жалованья, или же выдавалось оное въ количествѣ менше 300 руб. въ годъ, въ тѣхъ случаяхъ, когда чиновники ои умерли, не выслуга сроковъ, положенныхъ для полученія пенсій, выдавать единовременно въ пособіе 300 руб. Въ дополненіе къ сему правилу Его Императорское Величество, по положенію Комитета Г. Министровъ, 15 минушаго Сентября Высочайше повелѣть соизволилъ: когда упомянутое выше неокладное жалованье чиновника, или временныя выдачи суммъ составляли въ послѣдній годъ его службы болѣе трехъ сотъ рублей, то выдавать семейству его въ пособіе то, что онъ дѣйствительно въ тотъ годъ получилъ. (Слб. В.)

— Недавно издано здѣсь сочиненіе подъ заглавіемъ: *Руководство для родителей желающихъ помѣститъ дѣтей въ военно-учебныя заведенія*. Это сочиненіе, составленное по повелѣнію Его Императорскаго Высочества Великаго Князя *МИХАИЛА*, напечатанное съ разрѣшенія Его Величества; содержитъ тщательно и въ порядкѣ изложенныя подробности о 30 почти заведеніяхъ, открытыхъ въ Государствѣ для воспитанія молодыхъ людей, желающихъ посвятить себя военному званію. Время и условіе пріема, лица и присутственныя мѣста, къ коимъ должно подавать прошенія, и присвоенныя каждому заведенію преимущества имѣющія вліяніе на дальнѣйшую службу, все это обстоятельно изяснено, и представлено въ систематическомъ порядкѣ, такъ что удобно можно получить свѣденіе о каждомъ предметѣ. Польза этого изданія очевидна; здѣшніе журналы, уже воздали ему надлежащую похвалу, и намъ остается только желать, чтобы столь важное руководство издано было и на Польскомъ языкѣ, и это какъ мы слышали, вскорѣ будетъ сдѣлано иждивеніемъ самаго сочинителя. (Т. Р.)

— Октября 2-го числа, около пяти часовъ утра, скончался здѣсь послѣ кратковременной болѣзни старшій изъ Членовъ Императорской Академіи Наукъ, Ординарный Академикъ по части Химіи, Статскій Совѣтникъ и Кавалеръ *Яковъ Дмитріевичъ Захаровъ*, на 72-мъ году отъ рожденія. Онъ родился 3-го Октября 1765 года въ С. Петербургѣ; въ 1773 году вступилъ въ тогдашнюю Академическую Гимназію, и какъ одинъ изъ отличнѣйшихъ студентовъ сего заведенія, въ 1785 году отправленъ былъ въ чужіе края, а именно: въ Геттингенъ, для дальнѣйшаго усовершенствованія на ученomъ поприщѣ. Пробывъ тамъ че-

звскано задолженности около $\frac{1}{5}$ и податковъ около $\frac{1}{3}$, Навышѣ розказаць рачыт: ошвидчыць Виленскому Губернаторови Цывилному szczególне Jego Cesarskiej Mości zadowolenie, za skuteczne uzyskiwanie podatków. (G. S.)

— Уволенный ze służby wojskowej, z rangą 14-tej klasy *Nikołaj syn Arkadyusza Chwoszczyński*, mieszkający w Gubernii Orłowskiej w powiecie Jeleckim, w czasie swojej bytności w służbie, w Ołoneckim półku Muszkietyerów w randze Podchorążego, podług Naryszey zatwierdzonej w Lipcu 1810 roku konfirmacyi Głównodowodzącego była Armią Mołdawską, Jenerała Piechoty Hrabiego *Kamieńskiego*, był za kradzież zdegradowany na szeregowego do przyszłej wysługi, z odjęciem mu dostojności dworzanstwa. Potem tenże *Chwoszczyński*, za Naryszym rozkazem, obwieszczonym 27 Listopada 1818 roku, za gorliwą służbę podniesiony na podoficera, a w Listopadzie 1826 roku, za uznaniem Głównodowodzącego 1-szą Armią, także za gorliwą służbę i odznaczające się sprawowanie, podniesiony za Naryszym rozkazem do 14-tej klasy, z uwolnieniem ze służby. — Teraz Cesarz Jego Mość, przychylając się do prosby tegoż *Chwoszczyńskiego*, dnia 19-go zeszłego Września, Naryskawiey rozkazać racyt: powrócić *Chwoszczyńskiemu* dostojność Dworzanską.

— P. Naczelnik Głównego Sztabu Morskiego Jego Cesarskiej Mości, pod dniem 2 terazn. Października zakomunikował P. Ministrowi Sprawiedliwości, iż Cesarz Jego Mość, po jego przedstawieniu i uznaniu Komitetu Ministrów, 7-go zeszłego Września, Naryszym rozkazać racyt: Sprawującemu obowiązek Translatora w Sztabie Głównego Dowódcy Kronsztadzkiego portu i wewnętrznego tamecznego Brantwachtu, Kronsztadzkiego 3 cicy gildy kupca *Karola Fischa*, za gorliwe wypełnienie włożonych nań obowiązków, nagrodzić złotym medalem, z napisem: za gorliwość, dla noszenia na szyi na wstędze orderu Sw. Anny.

— Przez Naryszey zatwierdzone 16 Września i 7 Października 1830 roku postanowienia Komitetu PP. Ministrów postanowiono: wdowom i nieletnim dzieciom klasycznych i nieklassycznych urzędników, którym w czasie służby nie wydawano stałej podług wyznaczenia płacy, lecz tylko czasowie wydawano pewne summy, albo zupełnie nie wydawano żadney płacy, lub też je wydawano w ilości mniej 300 rubli na rok, w tych zdarzeniach, kiedy ci urzędnicy zmarli, nie wystużywszy terminow do otrzymania pensy ustanowionych, wydawać jednorazowie na wsparcie 300 rubli. Na dopełnienie do tego prawidła Naryszym Cesarz Jego Mość, po nastafem postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, 15-go zeszłego Września Naryszym rozkazać racyt: jeżeli wyżej pomieniona niecałkowita płaca urzędnika, albo czasowe wydania summ, wynosiły w ostatnim roku jego służby więcey trzechset rubli, tedy jego familii wydawać na wsparcie to, co on rzeczywicie w tym roku otrzymał. (G. S. P.)

— Niedawno wyszła tu książka pod tytułem: *Przewodnik dla rodziców chcących umieścić dzieci w zakładach wojenno-naukowych*. Ułożona z rozkazu Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia *MICHAŁA*, a wydrukowana za zezwoleniem Naryszym Cesarza Jego Mości, zawiera starannie i umiejętnie zebrane szczegóły o 30 bezmała zakładach, otworzonych w Państwie, dla opatrzenia na naukę młodzi poświęcającej się wojskowemu powołaniu. Czas i warunki przyjęcia, osoby i urzędy, do których się z prośbami o przyjęcie udawać należy, i przywiązane do każdego zakładu prerogatywy, mające wpływ na dalszą służbę, wszystko to jest opowiedziane jak najdokładniej, i wystawione w systematycznym związku, ułatwiającym powzięcie żądanej o każdym szczególe nauki. Pożytek pracy jest oczywisty; pisma tutejsze oddały już jey należną pochwałę, i nam pozostaje tylko życzyć, aby tak ważny przewodnik ogłoszony był i w polskim języku, co, ile nam wiadomo, wkrótce ma nastąpić staraniem samego autora. (T. P.)

— Dnia 2-go Października, około 5-ey godziny zrana, umarł tu po krótkiej chorobie najstarszy z Członków Cesarskiej Akademii Nauk, zwyczajny Akademik Chemii, Radzca Stanu i Kawaler *Jakób Dmitrijewicz Zacharow*, mając wieku lat 72. Urodził się 3 Października 1765 roku w St. Petersburgu; w roku 1773 wszedł do owczesnego Akademicznego Gimnazjum, a jako jeden z celniejszych studentów tego zakładu, w roku 1785 był wysłany do cudzych krajów; a mianowicie: do Götynge, dla dalszego udoskonalenia się w uczonej zawodzie. Tam przebywszy cztery lata, powrócił do swojej oyczyzny, i w Maju 1790 roku wybrany został na

тыре года, онъ возвратился въ свое отечество, и въ Маѣ 1790 года избранъ въ Адъюнкты по части Химіи, доказавъ диссертациею, подъ заглавіемъ: *Specimen chemicum de differentia et affinitate acidi nitrosi cum aliis corporibus*, свою способность къ этому званію. Въ 1795 году онъ былъ назначенъ Экстраординарнымъ, а въ 1798 Ординарнымъ Академикомъ; въ 1806 же году произведенъ въ Статскіе Совѣтники. Императорская Россійская Академія и здѣшнее Экономическое Общество, также приняли его въ среду своихъ Членовъ. Многія изъ его разсужденій, отчасти описанія остроумныхъ, имъ самимъ изобрѣтенныхъ приборовъ, напечатаны въ Запискахъ Академіи, а особенно въ томахъ, изданныхъ на Русскомъ языкѣ. (Снб. В.)

— Въ началѣ нынѣшняго мѣсяца скончался здѣсь известный и всѣми уважаемый врачъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Николай Мартиновичъ Сутковъ*, на 71 году отъ роду, послѣ продолжительной болѣзни.

— Сухопутное сообщеніе Васильевского Острова съ Адмиралтейскою стороною, которое, по случаю поврежденія Исаѣевского моста, съ 17 числа было прервано, нынче возстановлено. Въмѣсто потонувшаго плашкоута, введенъ другой, запасный; настилка починена и ѣзда началась снова, вчера 21 Октября, въ пятомъ часу по полудни. Третьяго дня экипажи начали ѣздить и по Троицкому мосту.

— Въ Воскресеніе, 11-го Октября происходили въ третій разъ, опыты ѣзды по желѣзной дорогѣ отъ Царскаго Села до Павловска. Неблагоприятная погода, стоявшая во все утро, удержала многихъ жителей столицы отъ повѣздки въ Царское Село, но тѣмъ болѣе стеклось на дорогу поселянъ изъ окрестныхъ деревень: они съ удовольствіемъ катались въ удобныхъ вагонахъ. Для возки экипажей употреблены были, попрежнему, крестьянскія лошади, и потому слышны были прежніи замѣчанія. Всѣ удивлялись простотѣ и удобству построенія, и еще болѣе легкости, съ какою можно переѣзжать черезъ желѣзную дорогу по поперечнымъ путямъ, равно и употребленію на ней лошадей, какъ на обыкновенномъ шоссе. Теперь всѣ болѣе и болѣе увѣряются въ томъ, что желѣзная дорога есть не иное что, какъ обыкновенная дорога, наилучшимъ образомъ устроенная. Для этого должно только осмотрѣть ее и пробѣхать.

Мы извѣщали уже нашихъ читателей, что паровозъ (*locomotive*) Гакворта, изъ Нью — Шильдона, привезенъ 4-го Октября въ Кронштатъ, на кораблѣ *Барбара*. Такъ какъ главная часть его вѣситъ 8 тоннъ, или болѣе 500 пудъ, то выгрузка могла быть исполнена голько посредствомъ большаго казеннаго крана, что и было сдѣлано по полученіи на то позволенія. Засимъ, машина привезена въ городъ на водовикѣ. Ее отправили въ Царское Село и тамъ будетъ она составлена прибывшими съ нею Англійскими мастерами.

Вторая машина, Стифенсонова, привезена 11-го Октября въ Кронштатъ, на кораблѣ *Каспianъ*, и нынѣ, такимъ же образомъ, препровождается въ Царское Село. Третій паровозъ, работы *Кокрилла*, отправленъ изъ Антверпена на кораблѣ *Сиріусъ*, Капитанъ Шмитъ, который еще не приходилъ сюда.

Нетерпѣливо ожидаемые всею публикою опыты ѣзды посредствомъ паровозовъ, начнутся по составленіи обѣихъ машинъ, чтобъ обѣ онѣ могли быть испытаны въ одинъ день. Путь, который онѣ будутъ проходить въ семъ случаѣ, составляетъ отъ семи до восьми верстъ. О мѣстѣ и времени произведенія опытовъ будетъ объявлено. До того времени не будетъ производимо дальнѣйшихъ опытовъ. (С. П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 29-го Октября.

Князь Александръ Волконскій выѣхалъ въ Гамбургъ.

— Касательно слѣдствій, какія произвели послѣднія происшествія въ Мадридѣ и вообще во всей Испаніи, въ отношеніи къ взаимнымъ дипломатическимъ связямъ, мы узнали, что исправляющій въ Мадридѣ дѣла Прусскаго Правительственнаго Агента, Г. *Динишъ*, который тамъ одинъ только оставался по выѣздѣ Прусскаго Посланника Г. *Либермана* и Секретаря Посольства, также вскорѣ возвратится въ свое отечество. Выдачею паспортовъ и ревизіею дѣлъ занимаются будутъ чиновники посольства одного изъ дружественныхъ дворовъ. Также будетъ и въ Лиссабонѣ. Впрочемъ въ Испаніи осталось нѣсколько Прусскихъ Консуловъ. (С. С.)

Познань, 29-го Октября.

Цвѣтуція прежде въ В. К. Познанскомъ суконныя издѣлія, ежегодно упадаютъ. Въ 1819 году въ здѣшнемъ Департаментѣ находилось 1113 фабрикъ; въ

Адъюнкта Хеміи, доведѣши чрезъ дыссертацію, подъ титуломъ: *Specimen chemicum de differentia et affinitate acidi nitrosi cum aliis corporibus*, swego usposobienia do tey posady. Roku 1795 został mianowany nadzwyczajnym, a 1798 zwyczajnym Akademikiem; roku zaś 1806 wyniesiony na Radcę Stanu. Cesarska Rossyyska Akademia, i tuteysze Ekonomiczne Towarzystwo przyjęły go także do liczby swoich Członków. Wiele z jego rozpraw szczególniej co do opisu dowcipnych, przez niego samego wynalezionych aparatów, są wydrukowane w Pamiętnikach Akademii, a szczególniej w tomach, w Rossyjskim języku wydawanych. (G. S. P.)

— W pierwszych dniach tego miesiąca umarł tu znany i przez wszystkich poważany medyk, Rzeczywisty Radca Stanu *Mikołaj Martynowicz Suthow*, po długiej chorobie, mając wieku lat 71.

— Kommunikacja lądem Wasiljewskiego Ostrowiu ze stroną Admiralicji, która z przyczyny uszkodzenia mostu Jsakjewskiego, od dnia 17 była przerwana, teraz jest przywrócona. Na miejsce zatoniętego mostowego batu, zaprowadzono drugi zapasny; pomost naprawiono i zaczęto jeździć wczora 21-go Października, o godzinie 5-ey z południa. Zawczora pojazdy zaczęły jeździć i przez most Troicki.

— W niedzielę, 11-go Października, odbyły się raz trzeci, próby jazdy po żelaznej drodze od Carskiego-Sioła do Pawłowska. Niepogoda, przez cały ranek trwająca, zatrzymała wielu mieszkańców stolicy od pojedchania do Carskiego-Sioła, lecz tѣm więcej zgromadziło się na drogę włóścian z przyległych wiosek, którzy z ukontentowaniem przejeżdżali się w wygodnych wagonach. Do pociągu pojazdów użyte były, jak przedtѣm, włóściańskie konie, i dla tego też dawały się słyszeć dawniej czynione uwagi. Wszyscy dziwili się prostocie i wygodzie urządzenia, a jeszcze więcej lekkości, z jaką można po żelaznej drodze przejeździć przez poprzeczne drogi, równie też i użyciu na niey koni, jak na zwyczajnym szosse. Teraz coraz więcej wszyscy przekonywają się o tѣm, iż droga żelazna nic innego nie jest, jak droga zwyczajna, w najlepszy sposób urządzona. Na ten cel trzeba ją tylko obejrzeć i po niey przejechać.

Donieśliśmy już naszym czytelnikom, że parowoz (*locomotive*) Hakworta, z New-Childonu, przywieziono 4-go Października do Kronsztadtu, na okręcie *Barbara*. Z przyczyny, iż główna część jego waży 8 beczek, czyli więcej 500 pудów, przeto wyładowanie mogło się tylko uskutecznić za pomocą wielkiego skarbowego liwaru, co też po otrzymaniu na to pozwolenia, uczyniono. Potѣm przywieziono machinę do miasta na wodowiku (gatunek małych płazkich statków). Posłano ją do Carskiego Sioła, gdzie będzie złożona przez przybyłych z nią angielskich майстрów.

Machina druga, Stefensona, została przywieziona 11-go Października do Kronsztadtu na okręcie *Caspian*, i teraz, takimъ же sposobem transportują do Carskiego-Sioła. Trzeci parowoz, roboty *Kokryla*, jest już wysłany z Antwerpii na okręcie *Sirius*, Kapitan *Schmith*, który jeszcze tu nie przychodził.

Przez całą publiczność niecierpliwie oczekiwane próby jazdy za pomocą parowozów, rozpoczną się po urządzeniu obu machin, ażeby w jednym dniu można je było wypróbować. Droga, którą teraz będą przebiegały, rozciąga się od siedmiu do ośmiu wiorst. O miejscu i czasie odbywania doświadczzeń będzie wiadomiono. Do tego czasu dalsze próby nie będą czynione. (P. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y a.

Berlin, dnia 29 Października.

Xiąże Alexander *Wolkoński* wyjechał do Hamburga.

— Pod względem skutków, jakie pociągnęły za sobą ostatnie wypadki w Madrycie i w ogóle w całej Hiszpanii, co do wzajemnych stosunków dyplomatycznych, dowiadujemy się, iż sprawujący w Madrycie obowiązki Pruskiego Aгента Rządowego, Pan *Janisch*, który tam tylko jeszcze pozostał po wyjeździe Posła Pruskiego Pana *Liebermann* i Sekretarza Poselstwa, wkrótce także wróci do kraju swego. Potrzebne wydawanie pasportów i wizowanie papierów załatwiać będą urzędnicy poselstwa pewnego dworu przyjacielskiego. Podobnie ma się rzecz co do Lisbony. Pozostała jednak w Hiszpanii pewna liczba Konsulów Pruskich. (D. P.)

Познань, 29-го Października.

Kwitujące niegdyś w W. Xięztwie Poznańskim wyroby sukna, corocznie się zmniejszają. W roku 1819 było w tutejszym departamencie 1,113 warsztatów; w

1834 только 450; а съ этого времени число ихъ значительно уменьшилось. — Предполагаемое прежде переселеніе нѣкотораго числа Сепаратистовъ изъ Мѣндиржецкаго уѣзда въ Америку, не было исполнено, потому, что къ счастью эти люди за благовременно увѣрили въ безразсудности своего предпріятія. — Въ уѣздахъ Всховскомъ, Косцяномъ и Одилянскомъ, составились общества для пособія и приарнія бѣдныхъ, обучающихся въ училищахъ дѣтей и благороднаго происхожденія сиротъ. Помощію благотворительнаго заведенія здѣшнихъ Сестръ Милосердія съ успѣхомъ окончили воспитаніе въ продолженіе послѣднихъ 12 лѣтъ, одинъ мальчикъ, и 55 осиротѣвшихъ дѣвицъ. (D. P.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 22-го Октября.

По донесеніямъ, полученнымъ вчерашняго числа, Карлъ X выѣхавъ 15-го ч. изъ Линца, проѣзжалъ черезъ Клагенбургъ соблюдая строжайшее инкогнито; онъ ѣдетъ въ Герцъ, гдѣ 20-го ч. с. м. назначенъ съѣздъ всей его фамиліи. Говорятъ, что Карлъ X это мѣсто избралъ для постоянного своего пребыванія и уже не возвратится въ Прагу. — Сообщенное разными журналами извѣстіе о путешествіи Герцога Благаса въ Парижъ, было вымыслено. (G. C.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 26-го Октября.

Вчера, какъ въ день назначенный для воздвиженія Луксорскаго обелиска, съ самаго утра, уже множество народа отправилось на Площадь Согласія и въ окрестныя мѣста. Туйльберійскій террасъ, мостъ Людвига XV, входъ на Элизейскія поля и дворецъ Морскаго Министерства, наполнены были любопытными. Король съ своею фамиліею въ 12 часу показался на балконѣ дворца Морскаго Министерства, гдѣ находились также всѣ почти члены Дипломатическаго Корпуса.

Тотчасъ по прибытіи Короля начали поднимать обелискъ, вершина коего, уже на три фута отстояла отъ земли. Въ 11½ час. по данному знаку, 500 артиллеристовъ начали работу. Она производилась поспѣшно и кончена въ 3¼ часа. Какъ только обелискъ поставленъ былъ на пьедесталъ, всѣмъ раздавалось восклицаніе: *Да здравствуетъ Леба*. (Такъ называется инженеръ, привезшій этотъ памятникъ изъ Египта, и управлявшій работами при воздвиженіи онаго). Потомъ появившійся инженеръ представился Королю и Королевской Фамиліи и приглашенъ Его М-мъ къ столу. Подъ обелискомъ, въ углубленіи поставленъ былъ ящикъ изъ кедроваго дерева, въ которомъ, по обыкновенію, положены были золотыя и серебряныя монеты и двѣ медали съ портретомъ Людвига Филиппа. Вчера вечеромъ обелискъ былъ освѣщенъ. Занимавшіеся при поставленіи обелиска, нашли между балками и стѣною много скорпионовъ, — открытіе, которое возбудило большое вниманіе въ зрителяхъ.

— По телеграфической депешѣ изъ Страсбурга, Генералъ-Лейтенантъ Шрамъ въ Вейссебургѣ почти единогласно избранъ Депутатомъ.

— Префектъ Ронскаго Департамента издалъ циркуляръ ко всѣмъ Мерамъ своего округа, въ которомъ уведомляетъ ихъ, что Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, по настоятельнымъ требованіямъ Префекта Полиціи, рѣшилъ ни подъ какимъ видомъ не увеличивать числа политическихъ выходцевъ, которымъ дозволено жить въ Парижѣ. По сему Мерамъ предписано, ни подъ какимъ предлогомъ не давать паспортовъ для въѣзда въ столицу.

— Одинъ изъ здѣшнихъ Астрономовъ препроводилъ слѣдующую ноту въ *Courrier Français*: „Сѣверное сіяніе 18-го ч. с. м. не было видимо на Парижской обсерваторіи; но Астрономы, наблюдавшіе внимательно морской компасъ изъ необыкновеннаго движенія магнитной стрѣлки замѣтили, что такой метеоръ гдѣ нибудь долженъ быть видимъ. Въ продолженія цѣлаго дня было пасмурно, а въ 7 часовъ вечера была такой туманъ, что и неудивительно, почему это явленіе не было видимо въ Парижѣ.“ Одинъ изъ здѣшнихъ журналовъ замѣчаетъ, что Сѣверное Сіяніе не было видимо только въ Парижѣ, напротивъ его усмотрѣли во всѣхъ городахъ Франціи, на сѣверѣ и востокѣ, на югѣ и западѣ.

— Герцога Немурскаго отправляющагося въ Африку, ожидаетъ въ Тулонѣ три-мачтовый корабль *Montebello*.

— Утверждаютъ что Г. Соэ не потерялъ надежды обратно вступить въ Министерство еще до открытія Палаты.

— *Journal du Commerce* утверждаетъ, что судьба обоихъ Государственныхъ преступниковъ оставшихъ

1834 tylko 450, a od tego czasu liczba ich znacznie się zmniejszyła. Zamierzone dawniej wyniesienie się pewnej liczby separatystów z powiatu Międzyrzeckiego do Ameryki, nie przyszło do skutku, gdyż ludzie ci, szczęściem, jeszcze dość wczesnie poznali niedorzeczność swego przedsięwzięcia. W Wschowskim, Kościańskim i Odolanowskim powiatach, utworzyły się towarzystwa, w celu wspierania i przyodziewania ubogich do szkoły chodzących dzieci i dobrego wychowania sierot. Dobroczytny Instytut tutejszych Siostr Miłosierdzia, wyuczył z pomysłnym skutkiem w ciągu ostatnich 12-tu lat jednego chłopca i 55 dziewcząt i w służbę wyprawił. (G. C.)

А У С Т Р І Я.

Вієна, дня 22 Паўдзiernіка.

Podług doniesień na dniu wczorajszym otrzymanych, Karol X wyjechawszy d. 15 z Lintz, przejeżdżał w największym incognito, przez Celowce, (Klagenfurt), udając się do Görtz, gdzie dnia 20 b. m. miała się zebrać cała rodzina jego. Mówią, że to miejsce obrał sobie Karol X na stałe mieszkanie i nie wróci już więcej do Pragi. — Umieszczona w różnych gazetach wiadomość o podróży Xięcia Blacas do Paryża, była zmyśloną. (G. C.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, дня 26-го Паўдзiernіка.

Wczoraj, jako w dniu przeznaczonym do postawienia obelisku Luxorskiego, od rana już mnóstwo ludu udało się na Plac Zgody, i przyległe miejsca. Taras tuilleryjski, most Ludwika XV, wejście na Pola Elizejskie i pałac Ministerium marynarki, były napełnione ciekawymi. Król Jmć z całą rodziną swoją ukazał się o godzinie 12-stey w południe na ganku pałacu Ministerium marynarki, gdzie także znajdowali się wszyscy prawie członkowie ciała dyplomatycznego.

Gdy Król przybył, zaczęto podnosić obelisk, którego wierzchołek był już na 3 stopy od ziemi oddalony. O wpół do 12-stey dano znak i 500 artylerzystów zaczęło ciągnąć. Robota szła dosyć śpiesznie, i skończyła się o kwadransie na 4-tą. W chwili, kiedy obelisk postawiono na postumencie, rozlegał się zewsząd okrzyk: *Niech żyje Lebas*. (Jest to nazwisko inżyniera, który obelisk ten sprowadził z Egiptu, i kierował jego postawieniem). Wspomniany inżynier był potem przedstawiony Królowi, i miał zaszczyt znajdować się na obiedzie u Monarchy. Pod obeliskiem umieszczono w wydrążeniu puszkę z drzewa cedrowego, w którą, jak zwykle, włożono pieniądze złote i srebrne, tudzież 2 medale z wizerunkiem Króla Ludwika Filipa. Wczoraj wieczorem oświetcono ten obelisk. Robotnicy zajmujący się około postawienia obelisku wczoraj rano między belkami a głazem znaleźli mnóstwo skorpionów, — odkrycie, które wzbudziło największą ciekawość obecných.

— Podług depeszy telegraficznej ze Straßburga, Generał-Porucznik Schramm w Weissenburgu, jednogłośnie prawie obrany został deputowanym.

— Prefekt departamentu Rodanu, wydał okólnik do wszystkich merów swojego departamentu, w którym ich uwiadania, że Minister Spraw Wewnętrznych, na usilne przeżożenia Prefekta policyi postanowił, liczbę wychodniów politycznych, którym pobyt w Paryżu jest dozwolony, pod żadnym względem nie powiększać. Dla tego więc zaleca się merom, nie udzielać wychodniom politycznym pasportów do stolicy pod jakimkolwiek bądź pozorem.

— Jeden z tutejszych Astronomów przesłał do umieszczenia w *Courrier français* następującą notę: „Zorza Północna d. 18 t. m. nie była widziana na Obserwatorium Paryżkiem; lecz Astronomowie, którzy pilnie uważali na kompas morski, z niezwyčajnego drgania igły magnesowej dostrzegli, że musi być gdziekolwiek widziany jaki meteor. Niebo przez cały dzień było pochmurne; około 7 wieczorem mgła tak była gęsta, że nawet nie dziwnego, jeśli to zjawisko natury nie było widzianem w Paryżu.“ — Jeden z tutejszych dzienników czyni uwagę, iż Zorza Północna tylko w Paryżu nie była widziana, zresztą postrzegano ją we wszystkich miastach Francyi, na północy i wschodzie, jak również na południu i zachodzie.

— Na Xięcia Nemours, udającego się do Afryki, oczekuje przygotowany w Tulonie okręt trzymasztowy *Montebello*.

— Zapewniają, że Pan Sautzet nie utracił nadziei wstąpienia na powrót do Ministerium jeszcze przed otwarciem Izby.

— *Journal du Commerce* utrzymuje, że los obudwóch w Ham pozostałych więźniów stanu, został już rozstrzy-

ся въ Гамѣ, рѣшена. Г. *Гернонъ де Ранвилъ* подавъ прошеніе объ облегченіи своей участи, подобно Г-мъ *Пейроне* и *Шантелоззъ*, а Князь *Полиньякъ* будетъ удаленъ изъ Франціи съ сохраненіемъ силы приговора произнесеннаго надъ нимъ, и постановленій касательно гражданской смерти. Это средство, можно назвать позволительнымъ снисхожденіемъ, которое исходатайствовало ему Лордъ *Гренвилъ* въ удовлетвореніе желаній супруги Князя *Полиньяка*.

— Изъ официальныхъ донесеній видно, что доходы острова Кубы доставляютъ Испаніи 9 мил. пиастровъ (72 милл. зл. поль.) въ годъ. Народонаселеніе острова простирается до 700,000 душъ.

27-го Октября.

Вчера подъ предсѣдательствомъ Короля соби-рался Министерскій Совѣтъ, и по окончаніи онаго, Его В-во занимался съ Президентомъ Совѣта.

— Говорятъ, что 6-го ч. будущ. м. будутъ происходить маневры Парижской національной гвардіи.

— Извѣстія о состояніи здоровья Князя *Таллейрана* совершенно удовлетворительны. Хотя онъ весьма страдалъ удущемъ, но такъ уже оправился, что чрезъ нѣсколько дней намѣренъ вхатъ въ Парижъ.

— Королевскимъ повелѣніемъ отъ 25-го ч. с. м., въ Монпелье учреждена кафедра для всеобщей Паталогіи и Терапіи, замѣщеніе коей на первый разъ представлено Министру Народнаго Просвѣщенія.

— Г. *Леба* наименованъ морскимъ оберъ-инженеромъ и Офицеромъ Почетнаго Легіона.

28-го Октября.

Король Белгійскій вчера въ 7 часовъ вечера оставилъ Парижъ, возвращаясь въ Брюссель.

— Герцогъ *Немурскій* 25-го ч. с. м. въ 9 час. вечера провѣзжалъ чрезъ Лионъ. Прибытіе его туда было возвѣщено пушечными выстрѣлами. Онъ совсѣмъ неостанавливался въ Лионѣ и даже не выходилъ изъ экипажа во время перемѣны лошадей.

— Г. *Ренуардъ*, членъ Французской Академіи вчера здѣсь скончался. Полагаютъ что Г. *Моле* какъ кандидатъ, поступитъ на его мѣсто въ Академію.

— *Messenger* содержитъ слѣдующее: „Увѣряютъ, что сегодня получены здѣсь частныя письма изъ Лиссабона отъ 16-го Октября, въ коихъ доносятъ, что Герцоги *Палмелла* и *Терсеира*, съ многими изъ Перовъ, подписавшими извѣстный протестъ, отправились въ Чинтра, и тамъ составляютъ множество интригъ противу нынѣшняго образа Правленія. Имъ удалось завести удобныя сношенія съ 5-мъ линейнымъ полкомъ, но Министерство, извѣщенное о сихъ обстоятельствахъ, перемѣстило этотъ полкъ въ Алгарвию, и отправило національную гвардію для задержанія подозрѣваемыхъ Перовъ. Корреспондентъ къ этому присовокупляетъ, что Лордъ *Говардъ де Вальденъ* вслѣдствіи снѣдшествовалъ плану Герцога *Палмеллы*, и принялъ мѣры, чтобы остановить повелѣнія, арестовать Герцога *Палмеллу* и друзей его; но кажется, что вліяніе Англійскаго Посланника весьма маловажно теперь въ Лиссабонѣ, ибо народъ обнаруживаетъ рѣшительную ненависть противу всѣхъ Англичанъ.“

— *Хартія 1830 г.* сообщаетъ слѣдующую телеграфическую депешу изъ Байонны отъ 25-го ч. с. м. „Карлистскія дѣйствія при Бильбао начались. *Эгвіа* располагаетъ ими; онъ былъ 22-го ч. съ артиллеріею въ Дуранго, а *Виллареаль* съ тремя дивизіями стоялъ въ Порнозѣ, для прикрытія его.“

— Сегодня по полудни предъ самымъ отходомъ почты, распространился слухъ, что Правительство получило телеграфическую депешу, въ которой доносятъ, о взятіи Карлистами 24-го ч. с. м. Бильбао. (По телеграфической депешѣ объявленной сегодня Правительствомъ, *Эгвіа* съ осадною артиллеріею 22-го ч. находился еще въ Дуранго. А потому невѣроятно, чтобы Карлисты 24-го ч. взяли уже Бильбао; въ этомъ случаѣ она должна была при первомъ требованіи сдаться). (A. P. S. Z.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 27-го Октября.

Решидъ-Бей, новый Посланникъ Оттоманской Порты при двѣднемъ Дворѣ на мѣсто *Нури-Эффендія*, не имѣвъ еще аудіенціи у Короля, третьяго дня въ первый разъ видѣлся съ Лордомъ *Пальмерстономъ*; его сопровождали: *Талатъ Эффендія*, бывшій до сихъ поръ уполномоченнымъ въ дѣлахъ, *Шокетъ Бей*, первый Секретарь Посольства, *Недимъ Эффендія*, второй Секретарь, *Айубъ-Бей*, Полковникъ Турецкой арміи, первый и второй толмачъ Гг. *Вогоридесъ* и *Агобъ Аги*, и Г. *Саламъ*. Князь *Естергази*, Австрійскій Посланникъ третьяго дня также посѣтилъ Лорда *Пальмерстона*, Саксонскій Посоль и Генераль *Гоблетъ* занимались иностранными дѣлами. (A. P. S. Z.)

Графа *Поццо-ди-Борго* ежедневно ожидаютъ сю-

гнугты. Пан *Guernon de Ranville* подавъ просбѣ о такомъ улженіи, какого дознали PP. *Peyronnet* и *Chantelauze*, а зашъ *Хиѣже Polignac* будетъ выдалонъ з Франціи з zachowaniem mocy wyroku ciążącego на нимъ, і skutków praw wypływających z śmierci cywilney. Jest to śróddek, któryby upoważnioną ucieczką nazwać można, а wyjednał go szczególném wstawieniem się swoim Lord *Granville*, czyniąc zadosyć życzeniom zacney małżonki *Хиѣжа Polignac*.

— Z urzędowych wykazów okazuje się, że dochody wyspy Kuby, czynią Hiszpanii 9 mil. piastrow (72 mil. złp.) do roku. Ludność wyspy wynosi 700,000 dusz.

Дня 27.

Вечора подъ przewodnictwem Króla, zgromadzała się Rada Ministeryalna, а potém J. K. Mość pracował z Prezydentem Rady.

— Mówią, że d. 6 nast. m., będzie się odbywał przegląd Paryskiej gwardyi narodowej.

— Wiadomości o stanie zdrowia *Хиѣжа Talleyrand*, zupełnie są zaspakajające. Prawda, iż mocne miał dychawiczne paroxymy, lecz znowu tak dalece się poprawił, że za dni kilka zamysła przedsięwziąć podróż do Paryża.

— Przez rozkaz Królewski pod d. 25 t. m., w Montpellier urządzono katedrę ogólnej Patologii i Terapii, osadzenie której, poruczone zostało na raz pierwszy Ministrowi oświecenia narodowego.

— P. *Lebas* został mianowany wyższym Inżynierem marynarki i Oficerem Legii honorowej.

Дня 28.

Крól Belgijski, wieczora o godzinie 7 wieczorem opuścił Paryż z powrotem do Bruxelli.

— *Хиѣже Némours* d. 25 t. m. o godz. 9 wieczorem przejechał przez Lyon. Przybycie jego tam ogłoszone było przez salwy artylleryjskie. *Хиѣже* ani na chwilę niezatrzymywał się w Lyonie, а nawet podczas przemiany koni nie wysiadał z pojazdu.

— P. *Raynouard*, Członek Akademii Francuzkiej, wieczora zakończył tu życie. Rozumieją, że P. *Molé*, jako kandydat, зайmie w Akademii tę wakującą posadę.

— *Messenger* zawiera co następuje: „Zapewniają nas, że otrzymano tu dzisiaj listy prywatne z Lisbony daty 6 Paździer., w których donoszą, że *Хиѣже Palmella* і *Хиѣже Terceira* z wielu Parami, którzy podpisali wiadomą protestacyą, powrócili do Cintra, і tworzą tam tłum intryg przeciwko terażniejszemu Rządowi. Już się im było powiedziano zawiązać stosunki z 5-m pólkiem liniowym, lecz Ministeryum uwiadomione o tych okolicznościach, wydalilo półk pomieniony do Algarbii, а gwardyą narodową wysłało dla areztowania podeyrzanych Parów. Korrespondent dodaje, że Lord *Howard de Walden*, wszystkich używał sposobów dla popierania planu *Хиѣжа Palmella*, і czynił kroki dla odwrócenia rozkazów zatrzymania *Хиѣжа Palmella* і jego przyjaciół; lecz się zdaje, że więziłość Posła Angielskiego w tej chwili w Lisbonie bardzo jest słaba, gdyż mieszkańcy, okazują mocną nienawiść przeciw wszystkiemu, co nosi imię Anglików.“

— *Karta 1830 r.* ogłasza następującą depeszę telegraficzną z Bayonny pod d. 25: „Już się zaczęły działania Karolistowskie pod Bilbao. *Eguia* dowodzi niemi; był on d. 22 z artylleryą w Durango, а *Villareal* ze trzema dywizyami stał w Zornoso, dla wspierania działań.“

— Dzisiaj po południu przed samem odejściem poczty, rozbiegła się pogłoska, że Rząd otrzymał depeszę telegraficzną, w której donoszą o wzięciu przez Karolistów d. 24 Bilbao. (Podług depeszy telegraficznej dzisiaj od Rządu ogłoszonej, *Eguia* d. 22 z działami do oblężenia, znajdował się jeszcze w Durango. А zatem niepodobna, а żeby Karoliści d. 22 mogli wziąć już Bilbao; zapewna musiało na pierwsze wezwanie, kapitulować.) (A. P. S. Z.)

БРЫТАНІЯ WIELKA I IRLANDYA.

Лондонъ, дня 27 Października.

Reszydъ-Bey, nowy Posel Ottomański przy tuteyszym dworze, na mięyscu *Nuri-Effendego*, przed swą audyencyą u Króla, miał zawczora pierwsze widzenie się z Lordem *Palmerstonem*, w towarzystwie *Talat-Effendego*, dotychczasowego Pełnomocnika, *Schoket-Beja*, pierwszego Sekretarza Poselstwa, *Nedim-Effendego*, drugiego Sekretarza, *Ajub-Beja*, Półkownika w woysku tureckim, pierwszego і drugiego tłumaczów, PP. *Wogorides* і *Agob-Agi*, oraz P. *Salame*. *Хиѣже Esterhazy* Posel Austryacki, zawczora takoz oddawał wizytę Lordowi *Palmerstonowi*. Posel Saski і Jenerał *Goblet*, mieli narady w wydziale spraw zewnetrznych.

— Hrabia *Pozzo-di-Borgo* codziennie z Paryża jest

да изъ Парижа; Кухмейстеръ, который всегда вѣдѣть съ Посланникомъ, уже сюда прибылъ.

— Такъ какъ по новому образованію Королевскаго флота, фрегаты, 28, 36 и 42 пушечные, никогда не назначаются для крейсированія, а слѣдственно они сдѣлались бесполезны, то *Hampshire Independent* предлагаетъ, переменить ихъ на транспортные корабли, и употребить для перевозки войскъ въ Колоніи и обратно, для чего прежде нанимали купеческіе корабли за большіе деньги.

— Въ Сундерландѣ будетъ теперь построено не мнѣе 67 кораблей. Въ Ливерпулѣ на прошедшей недѣлѣ, въ одинъ день съ тамошней верфи спущено шесть кораблей, построенныхъ по новѣйшимъ образцамъ, каждый въ 75 тоннъ. Они принадлежатъ къ одной компаніи, именуемой *Ливерпульскою и Манчестерскою Компаніею деревянныхъ строеній*. Два другихъ корабля наступающею весною будутъ окончены.

28-го Октября.

Король въ Среда изъ Виндзора прибылъ въ Ст. Джемскій дворецъ, чтобы выслушать донесеніе о состояніи Лондона. Въ этотъ же день имѣли у Е. Величества аудіенцію, Австрійскій Посланникъ Князь *Эстергази*, Сардинскій Посланникъ, Графъ *д'Аеліе*, который выѣзжаетъ на короткое время, и новый Турецкій Посланникъ *Решидъ-Бей*; послѣдній поднесъ овою вѣрующую грамоту.

— *Courrier* весьма сожалѣетъ, что Князь *Эстергази*, какъ слышно, прибылъ въ Лондонъ только для того, чтобы проститься съ Королемъ и Дворомъ и потомъ на всегда оставить Англію, гдѣ онъ былъ 20 лѣтъ Посланникомъ, и пріобрѣлъ всеобщее уваженіе.

— Камбъ Вудъ, помѣстье умершаго Графа *Ливерпульскаго*, пріобрѣлъ Герцогъ *Кембриджскій* за 35,000 фун. стер., для своего сына Принца *Георга*.

— Придворная газета доноситъ о наименованіи Комиссіи для изслѣдованія и составленія донесенія о всеобщей системѣ желѣзныхъ дорогъ для Ирландіи. Назначены къ сему Коммиссары: Государственный Вице-Секретарь *Друммондъ*, Полковникъ *Фоксъ Вургоень*, Профессоръ *Берло*, и Г. Р. *Грейфитъ*.

— Сегодня до открытія биржи, Французскія и другія иностранныя почты, за дурною погодою, еще не прибыли.

— Здѣсь получены извѣстія изъ Гибралтара до 18 Октября; въ то время тамъ уже знали, что Королевско-Англійскій корабль *Тине*, прибылъ для защиты жителей въ Малагу, гдѣ опасались прибытія *Гомеса* и узнали, что онъ, не сопротивляясь Генералу *Але*, возвратился въ Кордову.

— Г. *Макъ-Нейлъ* нынѣшній Англійскій Посланникъ въ Персіи, былъ прежде лѣкаремъ въ Ост-Индской арміи, и такъ основательно знаетъ Персидскій языкъ, что объясняется на немъ такъ же легко какъ туземецъ. (A.P.S.Z.)

Г е р м а н і я.

Ольденбургъ, 28-го Октября.

По предложенію общества проповѣдниковъ, Его Корол. Высочество Великій Герцогъ соизволилъ, чтобы всѣ духовные въ здѣшней странѣ съ празднованія Реформации (6-го Ноября) носили употребительную въ Пруссіи по ихъ званію одежду Таларъ и Бареттъ, и вмѣстѣ съ тѣмъ повелѣлъ употреблять оную при всякомъ отправленіи службы въ церкви и внѣ оной. Срокъ, къ которому всѣ должны запастись этою одеждою, назначенъ 1-го Января 1837 года; духовные города Ольденбурга носятъ оную съ 23-го Октября, когда ново избранный Генералъ Суперинтендентъ, Тайн. Духовный Совѣтникъ Докторъ *Векель*, которому, какъ первой духовной особѣ въ сей странѣ, дозволено носить шелковый таларъ, говорилъ вступительную рѣчь. (A.P.S.Z.)

Мюнхенъ, 27-го Октября.

Слышно, что отъѣздъ Е. В-ва Короля Греческаго въ Ольденбургъ, послѣдуетъ въ началѣ будущаго м., а бракосочетаніе 22-го Ноября. Подтверждаютъ слухъ, что и ИИ. ВВ. въ этоже время поѣдутъ въ Ольденбургъ, для присутствованія при бракѣ своего сына.

— Государ. Министръ *фонъ Мигъ* все еще боленъ, однако надѣяться должно, что онъ скоро оправится отъ болезни. (A.P.S.Z.)

Ш в е й ц а р і я.

Бернъ, 23-го Октября.

Изъ Деля увѣдомляютъ, что въ тамошнихъ окрестностяхъ прекратилась блокировка нашей границы, и что опять открылись сношенія между Швейцарцами и Французами. Это, говорить, сдѣлано, по причинѣ неудовольствія Французовъ, жительствовавшихъ при границѣ. Такіяже извѣстія мы получаемъ и съ Нейшательской границы.

ту oczekiwany; Kuchmistrz, który zawsze jeździ z Po- stem, już tu przybył.

— Ponieważ, podług nowej organizacyi floty Królewskiej, fregaty 28, 36 i 42 działowe, nigdy się nieznaczają do krążenia, a przez to są bezużyteczne, dla tego więc *Hampshire Independent*, radzi odmienić je na statki przewozowe i obrócić na przewożenie wojsk do kolonii i ztamtąd, do czego za wysoką opłatą używano dotąd statków kupieckich.

— W Sunderland, będzie teraz wybudowano nie mniej jak 67 okrętów. W Liverpool, na przeszłym tygodniu, w jednym dniu spuszczone z warsztatu sześć okrętów, zbudowanych podług najnowszych modeli, każdy o 75 beczkach. Należą one do jednej kompanii, która się nazywa *Liverpoolską i Manchesterką Kompanią budowlą drewnianych*. Dwa inne okręty, następującej wiosny spuszczone będą z warsztatu.

Dnia 28.

Król we środę przybył z Windsor do pałacu St. James, dla wystuchania sprawozdania o stanie Londynu. Tegoż dnia mieli audyencye u J. Kr. Mości: Poseł Austryacki Xiążę *Esterhazy*, Poseł Sardynski Hrabia *d'Aglie*, który wyjeżdża na krótki urlop, i nowy Poseł Turecki *Reshid-Bey*; ten ostatni złożył swe listy wierzytelne.

— *Courrier* bardzo ubolewa, że Xiążę *Esterhazy*, jak słyhać, przybył tylko do Londynu, ażeby pożegnać Króla i Dwór, potem nazawsze opuścić Anglię a gdzie od lat dwódziestu był Posłem i zjedną powszechny szacunek.

— *Cambe Wood*, posiadłość zmarłego Hrabiego *Liverpool*, nabył Xiążę *Cambridge* za 35,000 funt. szter. na mieszkanie swojego syna, Xięcia *Jerzego*.

— Gazeta Dworu donosi o mianowaniu kommissyi dla wyśledzenia i uczynienia doniesienia względem ogólnego systematu dróg żelaznych dla Irlandyi. Wyznaczeni Kommissarze są: Vice-Sekretarz Stanu *Drummond*, Półkownik *Fox Bourgoyne*, Professor *Barlow* i P. R. *Griffith*.

— Dzisiaj, do otwarcia giełdy, poczty Francuzkie i inne zagraniczne z przyczyny złej pogody, jeszcze nie przybyły.

— Otrzymano tu wiadomości z Gibraltaru do 18-go Października: w tym właśnie czasie wiedziano tam, że Królewski okręt angielski *Tyne*, przyptynał do Malagi dla obrony mieszkańców, gdzie się lękano przybycia *Gomez*, lecz dowiedziano się potem, iż on, nie sprzeciwiając się Jenerałowi *Alaix*, powrócił do Korduby.

— P. *Mac Neill*, terazniejszy Poseł Angielski w Persyi, był dawniej chirurgiem w woysku Wschodnio-Indyjskim i bardzo gruntownie posiada język Perski i rozmawia nim jak rodowity Pers. (A.P.S.Z.)

N I E M C Y.

Oldenburg, d. 28 Października.

Na wniosek towarzystwa Kaznodziejów, J. Kr. Wysokość Wielki Xiążę oświadczył zgodzenie się, ażeby całe duchowieństwo kraju od reformacyynego obchodu (6 Listopada) nosiło używane w Prusiech właściwe ich stanowi: Talar i Barett, i przytém rozkazał, ażeby ubior ten zachowywali przy wszelkiem sprawowaniu obowiązków w kościele i zewnątrz kościoła. Termin, na który wszyscy w to opatrzeni być powinni, postanawia się do 1 Stycznia 1837; duchowieństwo miasta Oldenburga, zachowuje to od d. 23 Paździer., w którym nowo mianowany Jeneralny Superintendent, Radzca Tauny Kościoła Dr. *Böckel*, któremu, jako pierwszemu z duchowieństwa kraju, dozwolono nosić jedwabny talar, miał wstępne kazanie. (A.P.S.Z.)

Monachium, d. 27 Października.

Słyhać, że odjazd Króla Jmci Greckiego do Oldenburga nastąpi na początku przyszłego mca, a zaślubienie będzie się odbywało d. 22 Listopada. Potwierdza się pogłoska, że Królewstwo Jmci również w tym czasie udadzą się do Oldenburga, dla znaydowania się na uroczystém zaślubieniu swojego syna.

— Minister Stanu *von Mieg* ciągle jeszcze jest cierpiący, jednak wyzdrowienia wkrótce się spodziewać należy. (A.P.S.Z.)

S z w a y c a r y a.

Bern, d. 23 Października.

Donoszą z *Dell*, iż ustała blokada granicy naszej w tamecznej okolicy, i że znowu związek między Szwajcarami i Francuzami nie doznaje przeszkody, co ma być skutkiem wielkiego nieukontentowania Francuzów mieszkających przy granicy. Podobne wiadomości odbieramy od granicy Neufchatel.

— Здѣшняя газета сообщаетъ о какихъ то движеніяхъ войска во Франціи, чрезъ Ліонъ къ Женевѣ, а также въ Тироли къ Швейцаріи. (D.P.)

ШВЕЦІЯ И НОРВЕГІЯ.

Христіанія, 23-го Октября.

Новонаименованный Королевскій Намѣстникъ Графъ *Ведель Ярлбергъ*, открылъ 20-го ч. с. м. засѣданіе чрезвычайнаго Норвежскаго Сейма. (A.P.S.Z.)

БЕЛГІЯ.

Брюссель, 27-го Октября.

Г. *Цаморано*, Испанскій Уполномоченный и Г. *Гуттіересъ Теранъ*, Секретарь Посольства прибыли вчера въ Брюссель. Они, какъ извѣстно, замѣняютъ Кавалера *Аргайса* и Г. *Агилара*, которые несогласились дать присягу на уложеніе.

— Одинъ булочникъ въ Локеренѣ, купилъ недавно старинную картину за 30 франк. При очисткѣ ея, найдено имя *Оттона Венюса* (Оттонъ фанъ Веенъ, учитель Рубенса) и годъ 1595. Владѣтелю этой картины дадутъ уже теперь за нее 25,000 фр. Она представляетъ *Абигайла на пути къ Давиду*. (A.P.S.Z.)

ИТАЛІЯ.

Неаполь, 23-го Октября.

Нѣкоторые сомнительные припадки болѣзни распространили огромный страхъ въ Неаполь; здѣсь уже все опасаются холеры, и прибывшіе сюда иностранцы, которымъ теперь запрещенъ въездъ въ Римъ, отправляются въ большомъ количествѣ въ Марсель, такъ, что Англійскій Посоль въ одинъ день выдалъ 68 паспортовъ.

— Теперь только возвратился Профессоръ *Цанъ* съ извѣстіемъ о важнѣйшемъ открытіи въ Помпей. Найдены серебряный столовый приборъ, состоящій изъ двадцати чашечекъ тарелокъ, одного блюда, трехъ небольшихъ сосудовъ, двухъ ложекъ и четырехъ вилокъ; эта, сама по себѣ прекрасная и еще болѣе драгоценная находка по рѣдкости антиковъ изъ серебра, отправлена къ Королевской фамиліи въ Портичи. Обстоятельное описаніе оной будетъ помѣщено въ анналахъ здѣшняго Королевства (*annali civili curuli*), за изданіе коихъ достопочтенный Министръ *Сантангело*, заслуживаетъ новую благодарность современниковъ. (A.P.S.Z.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 18-го Октября.

Вчера было первое, предварительное засѣданіе Кортесовъ.

— Въ *Eco del Comercio* сказано: О пораженіи *Гомеса* упоминается въ слѣдующемъ донесеніи изъ Вилларта де Санъ Жуанъ: Корпусъ *Гомеса* разбитъ между Верхнимъ и Нижнимъ Куевасомъ; 1,000 чел. осталось на мѣстѣ; инфантерія его окружена и хочетъ сдать на капитуляцію, кавалерію преслѣдуетъ наша конница.

— Та же газета содержитъ слѣдующее письмо изъ Санта-Круцъ де Мудела отъ 14-го Октября: „Войска *Гомеса* и другихъ Карлистскихъ Генераловъ раздѣлены на двѣ партіи. Храбрый Генераль *Але* вчера сошелся съ ними на два часа пути отъ Баены. На случай, если бѣглецы примутъ направленіе къ ущелью *Деспеньяперросъ*, здѣсь расположена національная гвардія изъ Соланы, Мансанареса, Мембриллы, Вальдепенаса, Торренуевы, Кастильяна, Санта-Круца и Визо.“

20-го Октября.

Во вчерашнемъ засѣданіи Кортесовъ, комиссія для ревизіи уполномоченныхъ, предложила уничтожить избраніе Генерала *Камба*, потому, что онъ въ тоже время занятъ по военному Министерству, а это противно 195 ст. конституціи. Г. *Аргеллесъ* замѣчаетъ при семъ, что Генераль *Камба* не есть дѣйствительно Военный Министръ, но только временно управляетъ дѣлами; но Г. *Салва* возражаетъ, что конституція исполняется здѣсь надлежащимъ образомъ, и что опасно было бы, неосновательнымъ остроуміемъ измѣнять настоящій смыслъ. Если Генераль *Камба* захочетъ остаться Депутатомъ, то онъ долженъ какъ Министръ подать въ отставку. Потому избраніе его объявлено не дѣйствительнымъ, и засѣданіе отсрочено.

— Утверждаютъ, что въ тронной рѣчи, объявлено будетъ объ устройствѣ первой Палаты, члены которой не будутъ болѣе называться *Просерали* но *Перали*. Половину Перовъ по сему будетъ назначать Королева а другую вторая Палата, причѣмъ Королева избираетъ изъ трехъ представленныхъ кандидатовъ.

— Французскій Посланникъ при здѣшнемъ Дворѣ

— Газета тuteysza donosi o niejakich poruszeniach wojska tak we Francyi przez Lugdun ku Genewie, jakoteż w Tyrolu ku Szwajcaryi. (D. P.)

ШВЕЦЫЯ И НОРВЕГІЯ.

Христіанія, д. 23 Паўдзiernика.

Nowo-mianowany Namiestnik Królewski, Hrabia *Wedel Jarlsberg*, zagał tu d. 20 b. m. posiedzenie nadzwyczajnego Seymu Norweskiego. (A.P.S.Z.)

БЕЛГІЯ.

Bruxella, 27-го Паўдзiernика.

Р. *Zamorano*, Pełnomocnik Hiszpański i P. *Gutierrez Terán*, Sekretarz Poselstwa, przybyli wczora do Bruxelli. Zmieniają oni, jak wiadomo, Kawalera *Argaiz* i P. *d'Aguilar*, którzy nie chcieli wykonać przysięgi na Konstytucyę.

— Pewien Piekarz w Lokeeren, kupił niedawno starą obraz za 30 fran. Po jego oczyszczeniu znaleziono imię *Otona Veniusa*, (Otho van Veen nauczyciel Rubensa) i rok 1595. Właścicielowi terazniejszemu dają już za niego 25,000 fr. Obraz wystawia *Abigaila na drodze do Dawida*. (A.P.S.Z.)

ВЪ ОСНУ.

Neapol, 13-го Паўдзiernика.

Niektóre niepewne przypadki choroby w ostatnich dniach wielki strach rozszerzyły po Neapolu; wszyscy tu uważają się w niebezpieczeństwie od cholery, a obecni cudzoziemcy, którym dopiero wstęp do Rzymu jest zamknięty, uchodzą w wielkiej liczbie do Marsylii, tak, że Poseł Angielski w jednym dniu 68 wygotował pasportów.

— Teraz właśnie Professor *Zahn* powrócił z ważną wiadomością o odkryciu w Pompei. Znaleziono stółowy srebrny serwis, złożony z 44 talerzy, jednej misy, trzech małych naczyń, dwóch łyżek i czterech widelców; wszystko to piękne, a z rzadkości antyków srebrnych, jeszcze znakomitsze odkrycie, natychmiast odesłane zostało familii Królewskiej w Portici. Szczegółowe tego opisanie umieszczone będzie w rocznikach Królestwa (*Annali civili curuli*), za wydawanie których, wielce zasłużony Minister *Santangelo*, na nową zasługuje wdzięczność swych współczesnych.

(A.P.S.Z.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, дня 18-го Паўдзiernика.

Wczora odbyło się pierwsze przygotowawcze posiedzenie Korteżów.

— W *Eco del Comercio* czytamy: „O pobiciu *Gomez*, namieniają w następującem doniesieniu z Villarta de San Juan: Korpus *Gomez* między wyższym i niższym Cuevas, został zniesiony; 1,000 ludzi poległo na miejscu; piechota jego jest otoczona i chce kapitulować, jazda zaś prześladowana jest przez nasze woyska.

— Tenże dziennik zawiera następujący list z Santa Cruz de Mudela pod 14 Października: „Woyska *Gomez* i innych Karolistowskich dowódców, rozdzielone są na dwie partye. Waleczny Jenerał *Alaix*, spotkał się wczora z niemi o dwie godziny drogi od Baena. Na przypadek, jeśliby uciekający chcieli przedsięwziąć drogę ku wąwozowi *Despenaperros*, droga ta została osadzona przez gwardye narodowe z Salona, Manzanares, Membrilla, Valdepenas, Torrenueva, Castillana, Santa-Cruz i Vizo.“

Дня 20-го.

Na wczorayszém posiedzeniu Korteżów, komisya do weryfikacyi upelnomocnionych przetożyła unieważnić wybór Jenerała *Camba*, gdyż w tym czasie zatrudniony on jest sprawami Ministryum woyskowego, a to się sprzeciwia art. 195 ustawy. P. *Arguelles* postrzega przy tém, że Jenerał *Camba*, nie jest rzeczywiście Ministrem woyny, lecz tylko czasowie spełnia ten urząd; lecz P. *Salva* odpowiedział, że konstytucya wykonywa się tu należyтымъ sposobem, i że niebezpiecznie byłoby, nieugruntowanemi rozumowaniami odmienić istotną myśl ustawy. Jeśli Jenerał *Camba*, będzie chciał zostać Deputowanym, tedy powinien просić uwolnienia jako Minister. Wybór więc jego ogłoszono za nieważny i posiedzenie zostało odłożone.

— Zapewniają, że w mowie tronowej przy zagajeniu Korteżów, będzie wzmianka o potrzebie zaprowadzenia pierwszej Izby, którey Członkowie już nie *Procerami*, ale *Parami* nazywać się będą. Połowę więc Parów mianowałaby Królowa, do drugiej połowy przedstawiałaby Izba Prokuratorów na wybór Królowey, trzech kandydatów.

— Poseł Francuzki, Hr. *Latour-Maubourg*, miał dnia 17

Графъ *Латуръ-Мобуръ*, 17-го ч. имѣлъ первую аудиенцію у вдовствующей Королевы.

— Здѣсь распространился слухъ, что *Гомесъ* вступилъ въ Эстремадуру, чтобы идти въ Труксилло. Это тѣмъ вѣроятнѣе, что курьеры изъ Португаліи и Эстремадуры не прибыли.

— Курьеръ изъ Андалузіи еще не прибылъ; это обстоятельство приписываютъ тому, что *Пеллосъ* занялъ ущелье Деспеньперросъ.

— *Revista* уведомляетъ, что 18-го ч. въ Мадридѣ слышали восклицанія: „Да здравствуетъ Донъ-Карлосъ.“

— По донесеніямъ того же журнала, Судьи Королевскаго Суда въ Севиллѣ, слѣдующимъ образомъ стараются извинить, отплытіе свое 3-го Октября въ Кадиксъ: „Такъ какъ инсургенты подъ предводительствомъ мятежнаго *Гомеса*, съ непостижимой быстротою приближаются къ сей столицѣ, и такъ какъ разными Королевскими повелѣніями подтверждено властямъ, не прекращать хода юстиціи, то судъ предположилъ рѣшить все предложенныя ему дѣла, и повелѣлъ, перенести оныя опять въ Кадиксъ, куда онъ немедленно отправится.“ (A.P.S.Z.)

ТУРЦИЯ.

Константинополь, 11-го Октября.

Отъѣздъ Лорда *Понсонби* въ отпускъ отсроченъ, по случаю прибывшаго курьера къ поманутому Посланнику чрезъ Букарестъ съ депешами Лорда *Дургама*. — Баронъ *Руссенъ*, Французскій Посланникъ 30-го ч. выѣхалъ во Францію.

— *Решидъ-Паша* побѣдивъ мятежниковъ, приказалъ въ пользу Султана, конфисковать все имущество ихъ предводителя *Равендузъ-Паши*.

— На Персидской границѣ сверхъ ожиданія, происходятъ волненія. Персы вторгаются въ Турецкія владѣнія нападая на людей и на стада и *Решидъ-Паша* принужденъ искать средствъ для предотвращения сего, и между тѣмъ требовалъ изъ Стамбула предписанія, отразить силу силою. Изъ официальныхъ источниковъ уведомляютъ, что приграничные Персидскіе начальники, издали повелѣніе всемъ Персидскимъ подданнымъ, немедленно оставить Турецкія владѣнія и прекратить вдругъ съ Турціею все торговныя отношенія. Это произвело здѣсь большое впечатлѣніе особенно на купцовъ, которымъ Персы должны значительныя суммы. Съ другой стороны уведомляютъ, что Персидскій корпусъ почти изъ 10,000 чел., стоитъ подъ ружьемъ въ Баазитъ.

— Англійскіе офицеры, возвращающіеся изъ Персидской службы, утверждаютъ, что Персидскій Шахъ отправилъ 60,000 войска противу Герата. При Мешидѣ онъ стоялъ 10 дней по причинѣ свирѣпствующей тамъ холеры, которая распространилась и въ его войскѣ. Эти извѣстія, которымъ прежде не вѣрили или противорѣчили, заслуживаютъ вѣроятія.

— Побѣда *Решидъ Паши* была столь рѣшительна, что Курды изъ всѣхъ окрестностей сдаются и просятъ пощады. *Решидъ*, взявъ заложниковъ, дѣтей изъ самыхъ важныхъ фамилій, отправилъ ихъ для воспитанія въ Истамбуль. *Ибрагимъ-Паша*, образецъ притворства, получивъ извѣстіе объ этой побѣдѣ, отправилъ тотчасъ къ *Решиду-Паши* съ поздравленіемъ.

Смирна, 9-го Октября.

По частнымъ письмамъ изъ Александріи мы получили важныя извѣстія, доходящія до 29 Сентября. Вице-Король Египетскій *Мегмедъ-Али*, желая прижилыхъ лѣтахъ своихъ утвердить свою династію въ этомъ краѣ предположилъ всю свою фамилію собрать въ Каиръ. Всѣ иностранные Консулы приглашены туда. Утверждаютъ, что въ Каиръ онъ торжественно объявитъ своимъ наследникомъ внука *Аббасъ-Паши*, котораго очень любитъ, а *Ибрагиму Паши* отдастъ во владѣніе Сирію. Къ *Ибрагиму Паши* отправлено приглашеніе, чтобы не позже 15 Октября прибылъ въ Каиръ. (G.C.)

Разныя извѣстія.

Пишутъ изъ Флоренціи что 18-го ч. Сентября въ 10 ч. предъ полуднемъ, разбился тамъ на башнѣ церкви Монте Оливета, появившійся въ воздухѣ огненный шаръ; оторвалъ большой ея грымсъ, сорвалъ находящійся надъ нею 300 фунтовой желѣзный крестъ, и бросилъ на ближнее поле. Разбитый шаръ раздѣлился на множество небольшихъ огненныхъ шаровъ, которые потомъ пали во внутренность монастыря и церкви. Определительно еще неизвѣстны убытки, причиненныя этимъ ужаснымъ воздушнымъ явленіемъ; но къ сожалѣнію слышно, что многіе монахи отъ сего потерпѣли. (A.P.S.Z.)

uroczyste postuchanie wstępne u Królowey Regentki.

— Rozniosła się tu pogłoska, że *Gomez* wkroczył do Estremadury, ażeby iść do Truxillo. Jest to tém pewniejsza, gdyż gońcy z Portugalii i Estremadury nie przybyli.

— Kuryer z Andaluzji jeszcze nie przybył; okoliczność tę przypisują osadzeniu przez *Pelillos*, wąwozu *Despenaperros*.

— Dziennik *Revista* donosi, że d. 18 w Madrycie słyszano okrzyki: „Niech żyje Don Carlos.“

— Podług doniesień tegoż dziennika, Sędziowie Sądu Królewskiego w Sewilli, odpłynęli swoje dnia 3 Października do Kadyxu, usprawiedliwiają następnym sposobem: „Ponieważ powstańcy, pod dowództwem buntowniczego *Gomeza* z niepojętą szybkością zbliżają się ku tej stolicy, i gdy przez rozmaite Królewskie rozkazy przepisano władzom nie przerywać toku sprawiedliwości, przeto Sąd zamierzył roztrząsać wszystkie poruczone mu sprawy i rozkazał znowu przenieść je do Kadyxu, dokąd się i sam niezwłocznie udaje.“ (A.P.S.Z.)

ТУРЦИЯ.

Константинополь, 11 Października.

Odjazd Lorda *Ponsonby* na urlop, został zawieszony, a to z powodu otrzymanego gońca, który tu nadbiegł do wspomnianego Posta przez Bukarost z depeszami od Lorda *Durham*. — Baron *Roussin*, Posel Francuzki, wyjechał dnia 30 do Francji.

— *Reszid* Basza, zwyciężywszy powstańców, kazał skonfiskować na rzecz Suлтана, wszystkie skarby ich dowódczy *Ravenduz-Baszy*.

— Na granicy Perskiej nie masz pożądaney spokojności. Persowie wpadają do kraju Tureckiego rabując ludzi i bydło, co skłoniło *Reszida-Baszę* do przygotowania środków zaradczych, a tymczasem żądał ze Sтамбуту upoważnienia do odparcia siły sity. Donoszą z urzędowych źródeł, że nadgraniczni dowódczy Perscy, wydali rozkaz wszystkim poddanym Perskim, do bezzwódnego opuszczenia kraju tureckiego i zerwania z nim wszelkich stosunków handlowych, co sprawiło tu wielkie wrażenie, szczególniej na kupcach, którym Persowie dłużni są bardzo znaczne summy. Z innego miejsca dowiadujemy się, że korpus Perski do 10,000 ludzi mieć mogący, stoi uzbrojony w Bajazit.

— Ci oficerowie angielscy, którzy wracają opuściwszy służbę perską, zapewniają, że Szach Perski wystąpił 60,000 woyska przeciwko Herat. Pod Meszid zatrzymał się przez dni 10, z powodu panującego tam cholery, która wkraść się do jego woyska. Doniesienia te, którym dawniej wiary dawać nie chciano, lub im zaprzeczano, zasługują na uwagę.

— Zwycięstwo *Reszid-Baszy* było tak stanowcze, że Kurdowie wszystkich okolic poddają się na łaskę. *Reszid*, wzięwszy na zakładników synów znakomitszych wpływem swoim rodzin, odesłał ich na wychowanie do Sтамбуtu. *Ibrahim-Basza*, ten wzór sztuki udawania, powziąwszy wiadomość o tém zwycięstwie, posłał zaraz z powinszowaniem *Reszidowi*.

Smyrna, d. 9 Października.

Przez doniesienia prywatne z Alexandryi, ważne dochodzą nas wiadomości, sięgające do dnia 29 Września. Vice-Król Egiptu *Mehmed-Ali*, chcąc przy podszłym wieku swoim zapewnić trwanie dynastji swojej w tym kraju, postanowił zgromadzić całą rodzinę swoją w Kairze. Wszyscy Konsulowie zagraniczni zostali wezwani, aby tam udać się chcieli. Zapewniają, że w Kairze ogłosi uroczyste wnuka *Abbas-Baszę*, którego bardzo kocha, swoim następcą, a zaś *Ibrahimi Baszy*, zapewni następstwo w Syryi. Do *Ibrahimi Baszy* postano wezwanie, aby najdalej do 15 Października przybywał do Kairu. (G.C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Donoszą z Florencyi, że d. 18 Września o godz. 10 przed południem, pękła nad wieżą kościoła Monte Oliveta zstępująca z powietrza kula ognista; odłamata wielki grzems tej wieży, zerwała znajdujący się na niej 300 funtowy krzyż żelazny, i rzuciła go na pole. Po rozbiciu się, kula rozdzieliła się na wiele innych kul ognistych, które potem wpadły wewnątrz klasztoru i kościoła. Niewiadome są jeszcze z pewnością szkody, jakie zrządziło to okropne napowietrzne zjawisko; lecz się dowiedziano, że wielu zakonników poniosło przez to rozmaite kalectwa. (A.P.S.Z.)